

Komandi partur

Í komandi parti verður hildið á við frásøgnini hjá Jovinu Højgaard, sum greiðir frá lívinum í Æðuvík.

Charcot saman við manning og fugli hann hevur umsorgan fyri

Íslendingar vistu sum vanligt samkenslu. Her eru kisturnar á veg heim til Frankaríki

illa við. Tí vóru fleiri av manningini longu farnir heim við øðrum skipum, hetta bjargaði so teimum lívið.

Júst tá teir vóru farnir av Reykjavík brast eitt øgiligt ódnarveður á. Andreas í Tarti í Oyndarfirði mintist væl hetta veður.

FF-blaðið hevði í síni tíð hansara søgu í blaðnum. Andreas var so ótrúliga skilagóður og gjørdist 101 ára gamal. Hann greiðir soleiðis frá:

Hetta minnst eg eisini sera væl. Men fyrst skal eg siga, at eg minnst eisini, tá skipið kom á Fuglafjørð á síni seinastu ferð norð eftir í juli mánaði. Gamli Sámal Petur fór umborð, og eg minnst skiparan, tá hann kom í land. Hann var ein framúr vakur maður.

Í hesum ódnarveðrinum var eg við »Guide Me«, sum eg sjálvur átti, á Eysturlandinum. Her var veðrið eins ringt sum á vesturlandinum. Vit lógu ankraðir við Bakkafjørðin, og veðrið var so ringt, at vit máttu andøva við motorinum fyri ikki at slita ankarketuna. Hetta er einasta ferð eg minnst, at vísarin á barometrinum hevur sveiggjað upp og niður, sum hann gjørdi her. Vanliga fer vísarin spakuliga hvønn vegin. Seinni frættu vit so um hesa vanlukkuna.

Ein feril av veðrinum hevur eisini verið í Grønlandi. Johan Christiansen í Havn hevur sæð dagbókini hjá abba sínum Malvinus í Vátutoft, sum var skipari á Liljuni. Júst um hesa tíðina greiðir hann frá sera skiftandi ættum og so mikið av vindi, at tað ikki var fiskandi. Johan var annars íblásturin til, at FF-blaðið skrivaði um hesa hending í 2006.

Ein slapp livandi frá vanlukkuni

Einans ein maður, bátsmaðurin, slapp livandi frá vanlukkuni. Hann kundi seinni greiða frá, hvat ið hendi. Hann var komin á vakt á midnátt, vindmegin var 12 ella meira, sum er út móti 40 m/s.

Eftir at teir vóru farnir av Reykjavík, gjørdur vindurin so nógvur, at skipið slapp ongan veg og gjørdur teir tí av at venda aftur. Samstundis vísti tað seg, at yvirmenninir umborð á Pourquoi Pas? høvdu tikið feil av tveimum vitum. Teir høvdu blandað Akranes vita, sum er á sunnara arminum á Borgarfjørðinum við Seltjarnanes, vitan vestan fyri Reykjavík. Bátsmaðurin varð sendur niður í bestikkurmið eftir sjókortum, men júst tá rendi skipið á eitt sker. Tá var kl. 3 um náttina.

Seinasti ferðin til heimlandið!

Síðan varð skipið skolað av aldunum av einum skeri á annað. Tað var skjótt, at sjógvur kom í maskinrúmið, og tað ikki longur bar til at manøvrera. Roynt varð at koma leysir av seinasta skerinum við seglunum, men skipið stóð fast. Sum leið á náttina smildraðist skipið, bert 25 metrar úr landi. Fyrst knústist forstevnið, og síðan fór fremsta masturin og restin við henni. Tá var klokkan blivin út ímóti 4 á morgni.

Tað vóru 40 mans umborð, nevniliga Dr. Charcot, triggir vísindamenn, sjei yvirmenn, filmsfotografur og harafturat 28 dekkarar. Teir flestu komu úr franska býnum St. Malo.

Verjuskipini Hvidbjørn og Ægir vóru stódd á leiðini, men veðrið var so vánaligt, at tað var ógjøriligt at koma til hjálpar.

Manningin leyp í havið

Tað seinasta bátsmaðurin hoyrði skiparan rópa var, at nú máttu hvør maður klára seg sjálvan. Allir menn vóru rólígir, tað var eingin panikkur umborð. Allir vóru í bjargingarbeltum, og teir lupu fyri borð í vónini um at klára seg til lands.

Bátsmaðurin og ein dekkari hildu seg fastar í eitt vrakpetti, men tað var skjótt at matrósarin varð burtur. Fýra tímar seinni varð bátsmaðurin slongdur upp á land í fjørni, meðan hann helt fast í eina landgangsbrúgv. Íslendingar tóku sjálvsagt hond um hann. Hann fekk kaffi og varð koyrdur í song. Men hann var so skakaður, at hann fekk ikki tosað ta fyrstu tíðina, eftir at hann vaknaði við aftur.

Másin bjargaður

Bátsmaðurin greiddi eisini frá, at umborð høvdu teir ein grønlandsmáa, sum var komin umborð í Angmassalik í Eysturgrønlandi. Hann var næstan tamur. Um dagin gekk hann leysur umborð, sum hann vildi, men um náttina varð hann koyrdur í ein kassa á dekkinum undir brúnni. Tað seinasta, sum bátsmaðurin sá til Charcot, var at hann róliga fór niður av brúnni. Hann opnaði lúkuna til kassan. Másin fór á flog og í vøkrum flogi hvarv hesin stóri fuglurin í myrkrinum. Hetta var eitt vakurt seinasta minni um hendan kappan.

Íslendingar vistu samkenslu

Dimmalætting skrivaði úr Íslandi, at 20 mans arbeiddu við at fáa líkini í land, og tað sást á fleiri av teimum, at tey vóru illa farin. Tó hevði skipslæknin framvegis sínar bríllur á nøsini.

Allar kirkjuklokkurnar í Reykjavík ringdu og 2.000 fólk luttóku, tá tey 32 líkini vórðu fýrd gjøgnum býin til katólska kapellið. Til staðar við havnina var katólski bispurin Meulenberg, »løgmaðurin« Jónasson og nógvir aðrir av leiðandi monnunum í Íslandi. Henda stóðan var lík henni, tá manningin á Onnu varð borin somu leið sum lík í 1924.

Við motorbátinum Ægir, sum førði teir deyðu til Reykjavíkar, var eisini maðurin, sum kom frá hendingini við lívinum, Eugene Gouldec, ein lítill tættbygður 29 ára gamal svarthæddur maður, sum framvegis

Hvør mann Haraldur, loðsurin hjá Charcot, vera?

var skakaður aftaná hendingina.

Franska stjórnin sendi síðani eitt herskip til Íslands at føra líkini heim, so tey kundu hvíla í heimlandsins mold. Sorgin var stór í St Malo og í øllum Fraklandi.

Minningarhald í Íslandi

Í Íslandi skipar m.a. Háskóli Íslands í døgnum 15-17. september fyri minningarhaldi fyri teimum sum fórust.

Í Borgarfirði á Borgarnesi, har vanlukkan hendi, hava verið vístar ljósmyndir frá seinastu ferðini hjá »Pourquoi Pas?«.

Eisini hevur franski sendimaðurin í Íslandi verið á staðnum, har vanlukkan hendi, har tað er reistur ein minnisvarði fyri Charcot og hansara manning.

Í morgun, ársdagin fyri vanlukkuna, er minningargudstænasta í Landskotskirkjuni í Reykjavík, har abbadóttir Charcot sigur nøkur orð og lesur nøvnini á teimum sum umkomust.

Kl. 11 verður vitjað í kirkjugarðinum, har teir av manningini eru grívnir, sum vóru funnir aftaná, at flestu líkini vóru farin til heimlandið.

Flaggskipið hjá franska havranssóknarstovninum, Pourquoi Pas?, fimta skipið við hesum navni er eisini á Reykjavíkar sum partur av minningarhaldinum. Almenn móttøka er umborð

Við tí tilknýti Føroyar hava til hesa hending, eiga vit eisini at minnst hana.